



Ciutadania i Participació



Índex de Continguts

DENOMINACIÓ DE L'ESTUDI	3
1. AUTORS	3
2. PROMOTOR	3
3. COL·LABORADOR	3
4. PRESSUPOST	3
5. TIMMING DE L'ESTUDI	4
6. CONTEXT TEÒRIC	4
7. DESCRIPCIÓ DE LA REALITAT	4
8. METODOLOGIA	5
9. RESULTATS DESTACATS	6
10. CINC RECOMANACIONS	7



RESSENYA DE L'ESTUDI

"CIUTADANIA I PARTICIPACIÓ"

Estudi de cas de les Associacions de Veïns i les Cases Regionals a la ciutat de Lleida

1 AUTORS

**Dr. Fidel Molina Luque
Dra. Dolors Mayoral Arqué**

2 PROMOTOR

Regidoria de Participació Ciutadana, Gent Gran i Voluntariat Sènior

3 COL.LABORADOR

Obra Social de la CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA

4 PRESSUPOST

18.000 €



5 TIMMING

1. Presentació del projecte: juny'09
2. Aprovació del projecte: juliol'09
3. Treball de camp: any 2010
4. Anàlisi i redacció de les conclusions: any 2011
5. Presentació de resultats i publicació: any 2012

6 CONTEXT TEÒRIC

1. Associacions de finalitat instrumental (ex.: ampes i col·legis professionals)
2. Associacions de caràcter moral (ex.: caritas, creu roja)
 - a. Convivèncials
 - i. Culturals (cc.rr.), lúdiques (oci, lleure i animació) i socials (aa.vv.)
 - b. Altruistes (cooperació i drets humans)

7 DESCRIPCIÓ REALITAT

La ciutat de Lleida comptava amb  **662 associacions censades¹** i classificades en els següents àmbits:

2010			
Associacions segons àmbit	Nombre	Associacions segons àmbit	Nombre
Esports	91	Música	17
Infants, adolescents i joves	58	Religioses	16
Cultura general	53	Oci, lleure, animació	13
Entitats veïnals	46	Cases regionals	9
Salut	44	Teatre i Arts escèniques	6
Educació	43	Sindicats	4
Dona	35	Cooperació i Drets Humans	2
Ecologisme i defensa del medi ambient	26	Col·legis professionals	1
Immigrants	19	Arts plàstiques	1
Atenció social	18		

Font: Associacions censades en la Base de dades de la Regidoria de Participació Ciutadana Ajuntament de Lleida (2010)

¹ 544 a la ciutat de Tarragona; 414 a Àlaba; 315 a Reus.

A Tarragona hi ha 3,88 entitats per cada 1000 habitants, mentre que a Reus aquesta xifra és de 2,94 i a Àlaba de 1,76. Mentre que a Lleida és aproximadament de 5 entitats per cada 1.000 habitants.



La classificació anterior ens permet caracteritzar l'associacionisme a Lleida, en relació amb el nombre d'entitats, com a **fonamentalment d'animació socio-cultural**, bé sigui en l'àmbit esportiu i/o del temps de lleure de forma específica; com en el cas de les associacions d'Infants, adolescents i joves (esplais principalment), com també les destinades a la cultura en general

8 METODOLOGIA

L'enfocament metodològic ha estat global i complert, tot interrelacionant la metodologia quantitativa amb la metodologia qualitativa.

8.1. M. Quantitativa

- s'ha centrat bàsicament en l'elaboració i desenvolupament de la tècnica de l'enquesta
- ha servit als enquestadors per entrevistar personalment **a 598 persones**, segons els percentatges de població dels barris de la ciutat de Lleida (IDESCAT; Padró Municipal)
- amb un marge d'error del 5% i **un nivell de confiança del 95,5%**

8.2. M. Qualitativa

- s'ha centrat en la tècnica de quatre **grups de discussió**; dos d'ells homogenis i dos d'ells heterogenis i **entrevistes en profunditat**

4 GRUPS DE DISCUSSIÓ:

- Dos homogenis
 - o junta directiva FAV
 - o Junta directiva Cases Regionals
- Dos heterogenis
 - o una persona "no associada, però activa", una persona directora d'un CEIP, una persona responsable d'una biblioteca d'un centre cívic, una persona d'un grup de teatre no professional, una persona responsable d'una parròquia d'un barri, una persona participant en el pla de barris (quatre homes i dues dones)
 - o dues persones "no associades, però actives"; una persona responsable d'un CAP, una persona de l'àrea de la dona d'un barri, una persona directiva d'un club esportiu de futbol, una persona de la premsa escrita experta en temes de participació, una persona representant d'una associació d'immigrants extracomunitaris (cinc homes i dues dones)

20 ENTREVISTES EN PROFUNDITAT:

- 10 persones de l'àmbit de la participació
- 1 al president FAV
- 8 als representants de les cases regionals
- 1 a una persona "no associada"



9 RESULTATS DESTACATS

1. La participació, en general, i en tots els grups d'edat, és relativament alta, ja que el  38,3%² pertany a alguna associació o entitat³. En aquest sentit, podem destacar una major participació entre les persones d'edat avançada (49,5%).
2. El principal motiu per participar és el de trobar-se bé, trobar-se a gust, és a dir que agradi fer-ho.
3. El tipus d'afiliació ve determinat per l'edat: els joves participen en un 76,6% en entitats esportives o de lleure.
4. En aquest sentit, el moviment veïnal està desenvolupat fonamentalment per ciutadans a partir dels 45 anys. Aquest grup d'edat constitueix, conjuntament amb les persones de la franja de més de 60 anys, el nucli bàsic de la participació veïnal.
5. Els joves manifesten una escassa (pràcticament nul·la) sensibilitat per les associacions veïnals.
6. Les persones associades a una entitat veuen la seva participació identificada en un 47,8% amb el seu barri mentre que el 44,6% ho veuen amb la ciutat.
7. El 93% dels enquestats manifesten clarament el desconeixement de la normativa participativa.
8. Que la majoria els enquestats no pertany a cap associació o entitat, i que els motius per no associar-se són deguts a la manca de temps (32,5%), a la família (16,3%), a la feina (13,6), o que no considera que ho hagi de fer (13,8%).
9. Hom té la percepció que es donen més oportunitats als grups que a nivell individual.
10. Inquietuds detectades: la integració de la immigració (38,8%), la pobresa i marginalitat social (36%), el treball (33,6%) i els moviments socials (31,4%).

² Aquest nivell de participació es pot considerar baix si es compara amb el 76% d'Estats Units, o els percentatges de Dinamarca o Holanda (62%), Gran Bretanya (52%) o Alemanya (50%). Pel contrari, és molt elevat per relació a la participació a Espanya (31%), França (27%) o Itàlia (26%). Pujadas, Joan J. (2010)

³ A nivell de Catalunya tenim dades per a l'any 2006 de l'Institut d'Estadística de Catalunya que situen la pertinença a associacions en un 15,6% tant per a homes com per a dones.



10 CINC RECOMANACIONS

1. La possibilitat de participar

La població participa quan pot, quan disposa dels recursos i les capacitats necessàries

2. El sentiment de comunitat de les persones

És important el grau de sentir-se part de les seves ciutats, integrades en elles

3. El teixit associatiu

Els ciutadans seran més propensos a participar si existeix un teixit associatiu adient i una bona infraestructura cívica que faciliti aquesta participació

4. Les demandes de les institucions i organitzacions

Hi haurà més implicació de la ciutadania quan se li demana directament aquesta participació

5. La capacitat de ser escoltats i d'influir

La participació també depèn del grau en què els ciutadans se sentin escoltats i amb una veritable capacitat d'influir en les decisions públiques a través dels processos participatius



“Cóm passa que, al mateix temps que es torna més autònom, l’individu depèn a la vegada estretament de la societat? Cóm pot ser a la vegada més personal i més solidari? Doncs és indiscutible que aquests dos moviments, tan contradictoris com semblen, es donen paral·lelament (...) Ens va semblar que el que resolía aquesta aparent antinòmia és una transformació de la solidaritat social”

(Durkheim, 1967: 37-38).

Lleida, 23 d’abril del 2.012